

Redogörelse för Centralt översättningsavtal – CÖA 98 – med Läraryrskommitténs och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd

I redogörelsen nedan kommenteras innehållet och de förändringar som gjorts i förhållande till Löneavtal 95. Innehållet i den nya underbilagan om partsarbete och övergångsbestämmelser kommenteras i särskilt cirkulär.

Löneavtal 98

Utgångspunkter

Avsnittet var nytt i förra avtalsrörelse. Vi skrev där att avsikten är att spegla förhållandena i kommunerna vid avtalets ingående. Ett par ändringar i den andan har gjorts. I första stycket har siffran anställda marginellt ändrats och i andra stycket har meningen om den kommunala ekonomin något ändrats. I sjätte stycket har skrivningen om Jämställdhetslagen ändrats och avsnittets sista mening är uppdaterad.

§§ 1 – 2

Paragraferna är oförändrade.

§ 3 Löneöversynsförhandlingar m.m.

Bestämmelser som gäller för samtliga avtalsår

Utrymme

Under rubriken "Utrymme" finns för varje avtalsår ett lägst-utrymme per arbetstagarorganisation som utgör av summan av överenskommen fast kontant lön för arbetstagar gruppen 1 som är medlem i organisationen. Innebörden av lägst-utrymme har kommenterats i cirkulär 1998:93.

Konstruktionen av utrymme är lika mellan de olika avtalsåren och innebär att arbetstagar med lön understigande 15 000 kronor bidrar med en procentsats och arbetstagar med 15 000 kronor eller mer i lön bidrar med en lägre procentsats enligt nedan

- 1998 – lägst 2,2 % på lön understigande 15 000 kronor och lägst 1,9 % på lön som är 15 000 kronor eller högre
- 1999 – lägst 2,2 % på lön understigande 15 000 kronor och lägst 1,9 % på lön som är 15 000 kronor eller högre

Observera att deltidslön, vid fastställande av vilket procenttal som är tillämpligt respektive år, först ska uppräknas till heltidslön. Däremot ska utrymmesberäkningen, liksom tidigare, göras på den överenskomna fasta kontanta lönen om inte parterna kommer överens om annat.

Icke definierat utrymme

Bestämmelserna om utrymmets beräkningen gäller inte för arbetsledande personal. Detta är nytt i CÖA 98. Med arbetsledande personal menas

”arbetsledande personal med underställda”. Exempel på kategorier som hör hit är bl.a. rektorer samt föreståndare inom barnomsorgen. Även arbetstagare inom administrationen – på skolkontor eller motsvarande – kan höra hit. Arbetstagare med samordningsansvar eller med ansvar för vissa uppgifter ingår inte. Observera således att ”arbetsledande personal med underställda” överhuvudtaget inte genererar något utrymme.

Färre än 5

Beträffande avtalets bestämmelser för arbetstagarorganisation med färre än 5 medlemmar, se närmare cirkulär 1998:93.

Fördelning

Utrymmet fördelas i förhandlingar med beaktande av Löneavtalets grundläggande principer för lönesättning. För arbetsledande personal – som således inte har något definierat utrymme – gäller förutom Löneavtalets § 2 att skälig hänsyn ska tas till underställd personals löneläge. Detta innebär dock inte att all arbetsledande personal alltid måste ha högre lön än samtliga sina underställda. Frågan om lön till arbetsledande personal går att föra till central förhandling, se vidare § 7 Förhandlingsordning.

Att punkten som handlade om att ”lönehöjning som utges till annan än tillsvidareanställd arbetstagare grupp 1 inte avräknas utrymmet” är borta betyder inte något annat än tidigare. Meningen är obehövlig i och med att det i annan punkt konstateras att lönehöjning för tillsvidareanställd arbetstagare grupp 1 avräknas utrymmet. Eftersom det inte finns något definierat utrymme för arbetsledande personal så ska heller ingen avräkning från utrymmet göras för den kategorin.

Punkten om bibehållen (ca 40 %) eller ökad lönespännvidd kvarstår.

Det finns inga individgarantier i Löneavtal 98. Se dock nedan om garantilöner och avlösning av pensioneringsperiod.

Anmärkning varje år till § 3 punkt 2 resp. 2a och 3

Del av utrymmet per arbetstagarorganisation och del av löneökning till arbetsledande personal kan, efter överenskommelse mellan lokala parterna, användas till andra åtgärder. Här kan således de lokala parterna träffa överenskommelse om att del av utrymmet/löneökningen avsätts t.ex. till försöksverksamhet med arbetstidsförkortning. (Jfr cirkulär 1998:74)

Speciellt om

*** Löneöversynsförhandlingar 1998**

För 1998 innehåller Löneavtalet inget verksamhetsutrymme utan enbart ett lägst-utrymme per arbetstagarorganisation och ett icke definierat utrymme

till arbetsledande personal. Löneförändringar gäller från 1998-07-01, såvida inte annat överenskommits.

*** Löneöversynsförhandlingar 1999**

För 1999 innehåller Löneavtalet dels

- 1) ett lägst-utrymme per arbetstagarorganisation och ett icke definierat utrymme till arbetsledande personal, allt gällande från 1999-04-01, såvida inte annat överenskommits och dels
- 2) lägst 0,5 % av berörda arbetstagarorganisationers gemensamma lönesumma, s.k. verksamhetspott som gäller från den tidpunkt arbetsgivaren bestämmer, dock senast 1999-10-01 med redovisning senast februari året därpå.

Beräkningen av lönesumman för verksamhetsutrymmet görs vid samma tillfälle för alla arbetstagarorganisationer och fastställs vid utgången av den andra kalendermånaden före första utsatta förhandlingstillfället med någon arbetstagarorganisation om Löneöversyn 1999. Även den arbetsledande personalen är en del i detta utrymme och eventuell löneökning ska därmed avräknas.

Hanteringen i övrigt skiljer sig på flera sätt från den i Löneavtal 95. Se vidare cirkulär 1998:74. Liksom i Löneavtal 95 vill vi även här poängtera att användandet av verksamhetsutrymmet (liksom i och för sig även övriga utrymmen under avtalsperioden) kräver lönepolitiska överväganden. T.ex. behov av förändring i lönestrukturer och förändringar i lönerelationer som en konsekvens av kartläggningen av löneskillnader mellan kvinnor och män. Dessutom kan parternas skrivning i förhandlingsprotokollets § 2 vara en vägledning. Vidare krävs en teknisk hantering så att det finns ett underlag att stämma av emot vid den slutliga redovisningen av hur utrymmet fördelats.

*** Löneöversyn 2000**

För 2000 finns enbart ett verksamhetsutrymme. Parterna är överens om att detta verksamhetsutrymme är en del av totala utrymmet för nästa avtalsperiod.

Utrymmet – som i övrigt hanteras som 1999 – utgör lägst 0,5 % av berörda arbetstagarorganisationers gemensamma lönesumma, ska fördelas senast 2000-10-01 och ska redovisas senast i februari året därpå.

Garantilöner

Garantilönerna höjs per 2000-01-01 varefter 5-årslönen avvecklas, vilket innebär att den nya 5-årslönen endast har en dags giltighet, nämligen 2000-01-01. Det förutsätts dock att alla särskilda löneöversyner är klara innan avstämning sker mot garantilönerna. Garantilönerna 2000-01-01 ska inte

avräknas något utrymme eftersom kostnaden ingår i den centralt träffade överenskommelsen.

§ 4 – 6

Paragraferna är oförändrade

§ 7 Förhandlingsordning

Mot bakgrund av det icke definierade utrymmet för arbetsledande personal har paragrafen tillförts en ny punkt b) under punkt 1. Frågan om enskild arbetsledande personals löneökning kan föras som central förhandling. Det är inte möjligt att föra vare sig fråga om totala utrymmets storlek (eftersom det inte finns något) eller ev. omfördelning av löneökning mellan arbetsledande personal till central förhandling. Vad som är centralt förhandlingsbart är huruvida enskild arbetsledande personals löneökning står i strid med Löneavtalet.

Gamla § 8 Resultatlön m.m.

Har utgått eftersom frågan regleras i AB 98.

§ 8 Löneberäkning för deltid- och uppehållsanställda

Är oförändrad utom nödvändig anpassning till ändrad paragrafindelning i AB 98.

§ 9 Övrigt

Är ändrad till med samtliga arbetstagarorganisationer likalydande text.

Protokollsanteckningar

Centrala

De centrala protokollsanteckningarna ingår inte som någon del i det lokala kollektivavtalet men kan ändå få betydelse för arbetet i kommunerna. Nedan kommenteras en:

* De centrala parterna uttalar att förhandlingar om löneöversyn respektive avtalsår bör påkallas skyndsamt.

Centrala och lokala

Gemensamt för dessa är att de ingår i det lokala kollektivavtalet och att det i vissa finns materiellt innehåll som måste vara känt i kommunen. Nedan kommenteras en:

* Till följd av avvecklingen av PA-KL:s pensioneringsperiod 63-65 år och pensionsålder 63 år har bildats ett utrymme att fördelas per 2000-01-01 till de arbetstagare som omfattades av bestämmelsen och är födda 1940-1946, med 1 000 kronor/mån, och födda 1947-1952, med 400 kronor/mån. Detta är således ingen förhandlingsfråga utan är en individgaranti till berörda arbetstagare.

Partsarbete och övergångsbestämmelser

I bilaga 3 till ÖLA 2000 finns ett antal övergångsanordningar samt reglering av partsarbete. För att fullfölja intentionerna i ÖLA 2000 är det av vikt att de lokala parterna hanterar dessa frågor. De centrala parterna har därför i CÖA 98 enats om ett antal åtgärder. Se vidare särskilt cirkulär.

Allmänna Bestämmelser

Överenskommelsen inkluderar Allmänna Bestämmelser – AB 98 – som är likalydande med övriga organisationer. Se vidare cirkulär 1998:74.